

Derneklerin stopaj yükümlülüğü ve yabancı para ile düzenlenen serbest meslek makbuzunda kayıt nizamı.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	25953680-001-9
Tarih	22.04.2014

T.C.

ORDU VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 25953680-001-9

22/04/2014

Konu : Derneklerin stopaj yükümlülüğü ve yabancı para ile düzenlenen serbest meslek makbuzunda kayıt nizamı.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ile Avrupa Birliği menşei Katılım Öncesi Yardım Aracı IPA Anlaşması gereği ... konulu proje yaptığınız, söz konusu proje için kdv istisna sertifikası aldığınız, projenin koordinatörlüğünü bir danışmanlık firmasının yaptığı, danışmanlık firması tarafından yapılan hizmetler karşılığında tarafınıza serbest meslek makbuzlarının döviz cinsinden düzenlendiği, tarafınıza düzenlenen serbest meslek makbuzlarının net tutarının banka aracılığı ile ilgiliye ödendiği belirtilerek, tarafınıza düzenlenen döviz bazlı serbest meslek makbuzunda yer alan stopajın bağlı bulunduğunuz vergi dairesine beyan edilip edilmeyeceği ve ayrıca döviz cinsinden düzenlenen serbest meslek makbuzlarında stopaj kesintisinin yapıp yapılmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmıyan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." denilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, **dernekler**, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.",

Aynı maddenin 2 nci bendinde de "2. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç)" hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hükme göre, derneklerin tevkifat yapma zorunluluğu bulunduğundan, danışmanlık firması tarafından Derneğimize verilen hizmetler karşılığında yapılan ödemeler üzerinden 94 üncü madde gereğince tevkifat yapılması, söz konusu tevkifatın da bağlı bulunulan vergi dairesine yatırılması gerekmektedir.

Öte yandan, 18.04.2013 tarihli ve 28622 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6456 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 84 üncü maddede;

"Avrupa Birliği organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde proje karşılığı sağlanan hibeler, özel bir fon hesabında tutulur ve gelir olarak dikkate alınmaz. Söz konusu hibelerle gerçekleştirilecek projelere ilişkin olarak bu fondan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider ve maliyet olarak dikkate alınmaz. Proje sonunda herhangi bir şekilde harcanmayan ve iade edilmeyen tutarın kalması hâlinde bu tutar gelir kaydedilir.

Birinci fıkra çerçevesinde sağlanan hibelerle finanse edilen yıllara sâri inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler üzerinden ve yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden, fon hesabından yapılan harcama tutarları ile sınırlı olmak üzere, 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (2) ve (3) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca vergi kesintisi yapılmaz."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Avrupa Birliği organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde proje karşılığı sağlanan hibelerle finanse edilen ve 18.04.2013 tarihinden sonra serbest meslek faaliyetini icra edenlere yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapılmayacağı tabiidir.

Bilgilerinize rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026